

Úvod	5
1 METODY ZJIŠŤOVÁNÍ PATOGENNÍCH MIKROORGANISMŮ V POTRAVINÁCH A BEZPEČNOST POTRAVIN	7
1.1 Význam mikrobiologických rozborů pro kontrolu patogenních mikroorganismů v potravinách a v prostředí	7
1.2 Typy metod k průkazu patogenů v potravinách a v prostředí. Volba metody	8
1.2.1 Klasické kultivační metody	9
1.2.1.1 Kvalitativní metody	9
1.2.1.2 Kvantitativní metody	11
1.2.2 Rychlé metody	11
1.2.3 Epidemiologické metody	11
2 METODICKÉ POSTUPY PRŮKAZU A STANOVENÍ PATOGENNÍCH MIKROORGANISMŮ	13
2.1 BACILLUS CEREUS	13
2.1.1 Stanovení počtu <i>Bacillus cereus</i> - Počítání kolonií při 30°C (podle ČSN/ISO 7932/560092)	13
2.1.2 Stanovení počtu <i>Bacillus cereus</i> kultivací v tryptikázo-sójovém bujonu s polymyxin-B sulfátem (MPN)	17
2.2 CAMPYLOBACTER spp.	20
2.2.1 Průkaz enteropatogenních <i>Campylobacter</i> spp. kultivací v selektivních pomnožovacích médiích a na selektivně- diagnostických agarových půdách	20
2.2.2 Kultivace v mikroaerobních podmínkách	26
2.2.3 Potvrzení podle metody FDA/AOAC	26
2.3 CLOSTRIDIUM spp. - CLOSTRIDIUM BOTULINUM, CLOSTRIDIUM PERFRINGENS	31
2.3.1 Stanovení mezofilních anaerobních sporotvorných mikrobů .	31
2.3.2 Kultivace klostridií na elektivním médiu mDRCM	32
2.3.3 Průkaz botulinických toxinů a <i>Clostridium botulinum</i>	32
2.3.4 Stanovení počtu <i>Clostridium perfringens</i> počítáním kolonií na selektivně-diagnostických půdách	33
2.4 ESCHERICHIA COLI/SHIGELLA	40
2.4.1 Stanovení počtu <i>Escherichia coli</i> . Metoda počítání kolonií vyrostlých na membránách	40
2.4.2 Diferenciální stanovení <i>Escherichia coli</i> a koliformních bakterií technikou MPN	42
2.4.3 Orientační metody a testy k předběžnému průkazu entero- patogenních variet <i>Escherichia coli</i>	45
2.4.3.1 Fluorogenní (fluorescenční) testy	45

2.4.3.2	Imunotesty	46
2.4.4	Průkaz <i>Shigella spp.</i> (podle standardní metody FDA/AOAC)	46
2.5	LISTERIA MONOCYTOGENES, LISTERIA spp.	51
2.5.1	Průkaz přítomnosti <i>Listeria monocytogenes</i> a <i>Listeria spp.</i> v potravinách (podle ISO/CD 11290)	51
2.5.2	Komerční média a testy	58
2.5.3	Rychlé metody průkazu <i>Listeria monocytogenes</i>	59
2.6	SALMONELLA spp.	63
2.6.1	Všeobecné pokyny pro metody průkazu bakterií rodu <i>Salmonella</i> (podle ČSN/ISO 6579)	63
2.6.2	Průkaz salmonel v mase a masných výrobcích (podle ISO 3565)	73
2.6.3	Průkaz salmonel v mléce a mléčných výrobcích (podle IDF Standardu 93 A 1985, ISO 6785)	75
2.6.4	Možnosti zvýšení záchytnosti <i>Salmonella enteritidis</i>	76
2.6.5	Komerční média a soupravy k průkazu <i>Salmonella</i>	76
2.6.6	Rychlé metody průkazu salmonel v potravinách	76
2.6.6.1	Spojení předpomnožení s pomnožením v jednu operaci	77
2.6.6.2	Dvoufázová kultivace	77
2.6.6.3	Komerční imunotesty k průkazu salmonel	77
2.6.6.4	Vodivostní (impedimetrické) metody	78
2.7	STAPHYLOCOCCUS AUREUS	81
2.7.1	Stanovení <i>Staphylococcus aureus</i> počítáním kolonií na selektivně-diagnostické agarové půdě (ČSN/ISO 6888)	81
2.7.2	Stanovení <i>Staphylococcus aureus</i> (podle IDF)	88
2.7.3	Kultivace <i>Staphylococcus aureus</i> na krevních agarech	88
2.7.4	Komerční média a testy	89
2.8	YERSINIA ENTEROCOLITICA	93
2.8.1	Průkaz <i>Yersinia enterocolitica</i> kultivací v selektivních médiích	93
2.8.2	Průkaz <i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	101
2.8.3	Komerční systémy k průkazu yersinií	101
3	EPIDEMIOLOGICKÉ METODY	105
3.1	Spektra rezistence k antibiotikům (antibiogramy)	106
3.2	Fágotypizace	106
3.3	Plazmidové profilování	107
3.4	Elektroforéza polymorfních enzymů (multilocus enzyme electrophoresis, MLEE)	107
3.5	Polymorfie délky restričních fragmentů	108
3.6	Jiné metody molekulárního typování a způsoby využití	109
	Literatura	110
	Seznam tabulek	113
	Seznam médií a reagentů	113